

THAILAND ICT

ARUNOTHAI WANNATAWORN 571832004

ประเทศไทย

สถานภาพทางเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในประเทศไทย

ปัจจุบันประเทศไทยกำลังมุ่งเน้นการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในระดับโครงสร้างพื้นฐานของประเทศ เพื่อกระจายเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารให้ทั่วถึงชนทุกเหล่าในทุกพื้นที่ของประเทศไทยเพื่อลดช่องว่างทางการเรียนรู้ต่างๆ นอกจากนี้ประเทศไทยยังมีการจัดทำแผนแม่บท ICT ของประเทศไทยเพื่อวางนโยบายการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของประเทศ

ประเทศไทยมีประชากรทั้งหมด 67.9 ล้านคน ในปี ค.ศ. 2014 มีอัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจในไตรมาสล่าสุดของปี ค.ศ. 2014 ที่ 0.4% อันเป็นผลมาจากปัญหาทางการเมืองภายในประเทศ ทั้งนี้ค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศของไทยอยู่ที่ 673,725 ล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยประชาชนมีกำลังซื้อเฉลี่ย 9,874 ดอลลาร์สหรัฐ

ในด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ในปี ค.ศ. 2014 อัตราการใช้โทรศัพท์มือถือของประชากรไทยอยู่ที่ 122% ของประชากรทั้งหมด หรืออยู่ที่ 82.8 ล้านเลขหมาย อย่างไรก็ตามในจำนวนผู้ใช้โทรศัพท์มือถือดังกล่าว มีประชาชนไทยที่สามารถเข้าถึงบริการข้อมูลทางอินเทอร์เน็ตผ่านทางโทรศัพท์มือถือ 46% หรือคิดเป็น 31.2 ล้านคน เป็นอันดับที่ 3 ของประเทศสมาชิกอาเซียน รองจากสิงคโปร์และมาเลเซีย

ทั้งนี้คาดการณ์ว่าในปี ค.ศ. 2017 จะมีประชาชนไทยที่สามารถเข้าถึงบริการข้อมูลทางอินเทอร์เน็ตผ่านทางโทรศัพท์มือถือได้ 60% หรือเป็นจำนวน 40.7 ล้านคน

Figure 14: Calculation of internet users & penetration

Country ('000)	Population (A)	Mobile penetration (B)	No. of mobile subs (C=A*B)	% mobile subs using data services (D)	No. mobile subs using data (E = C*D)	No. of users using data i.e. the internet (F = E / B)	Implied internet penetration (G=F/A)	Internet penetration 2017E	Implied 2017E internet users
Indonesia	244,776	121%	296,179	31.0%	91,815	75,880	31%	55%	134,627
Thailand	67,912	122%	82,853	46.0%	38,112	31,240	46%	60%	40,747
Malaysia	29,518	132%	38,934	62.6%	24,373	18,478	63%	65%	19,187
Philippines	97,691	112%	109,023	34.4%	37,498	33,600	34%	50%	48,845
Viet Nam*	88,773	148%	131,600	35.0%	46,007	31,035	35%	45%	39,948
Cambodia	14,741	137%	20,200	25.8%	5,207	3,800	26%	30%	4,422
Singapore	5,312	155%	8,234	74.0%	6,093	3,931	74%	75%	3,984
Lao PDR*	6,514	101%	6,600	20.0%	1,320	1,303	20%	30%	1,954
ASEAN	616,614	112%	693,623		250,425	199,267	32%	48%	293,715

Note: *Includes fixed line.

Source: ASEAN Secretariat, VNNIC, APJII, company data, UBS estimates.

นอกจากนี้ ยังมีข้อมูลจาก The World Economic Forum ที่ได้สำรวจความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศของ 148 ประเทศทั่วโลกโดยอ้างอิงจากแผนแม่บทด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สถานภาพด้านต่างๆ ภายในประเทศ ในปี 2014 พบว่าตอนนี้ประเทศไทยอยู่ในอันดับที่ 67 ในเรื่องความ

พร้อมพื้นฐานด้านเทคโนโลยี เป็นอันดับที่ 4 เมื่อเทียบกับประเทศสมาชิกอาเซียน โดยยังตามหลังประเทศ สิงคโปร์ บรูไน และ มาเลเซียค่อนข้างมาก

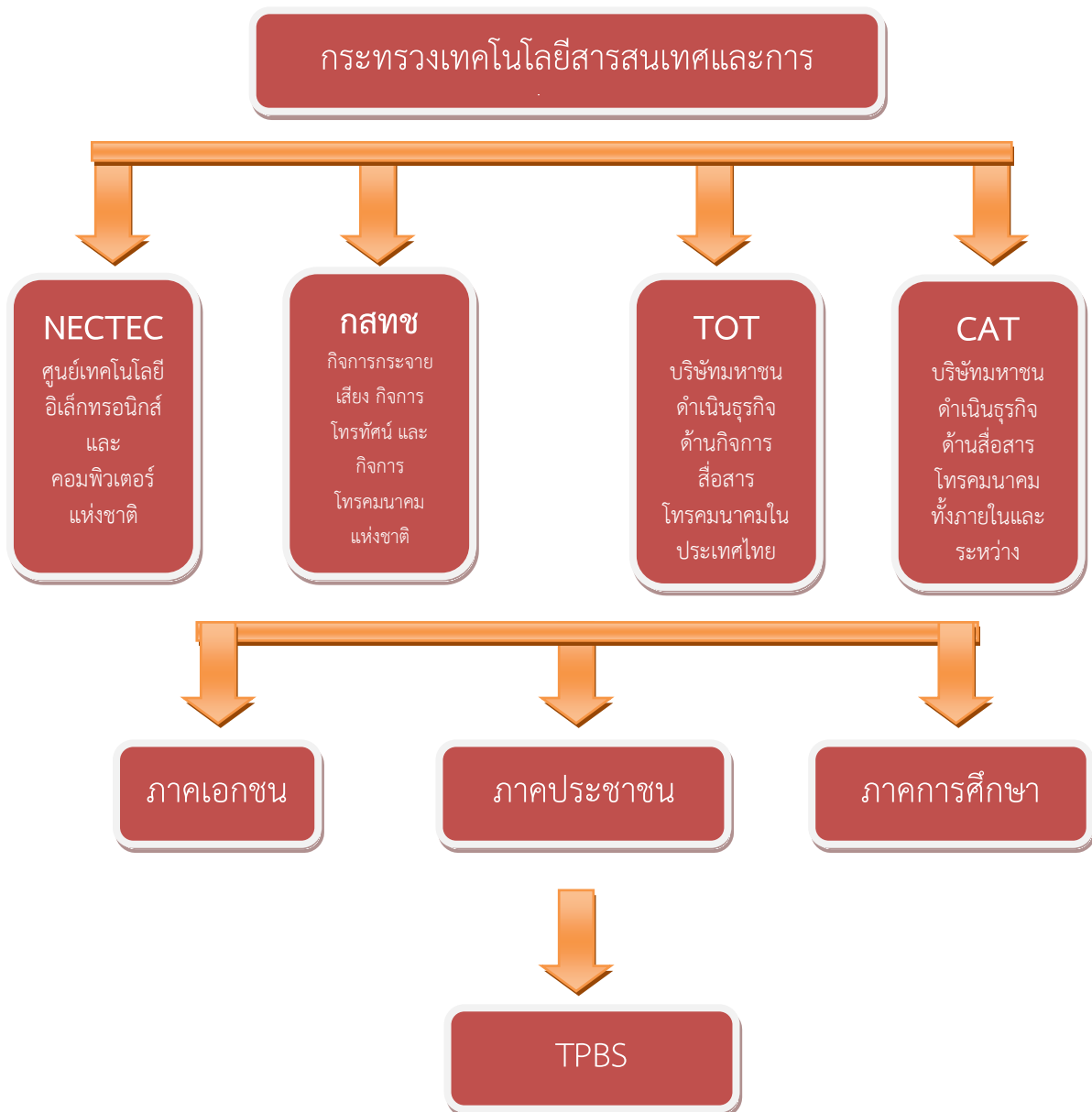
	อันดับความพร้อม ในการใช้ เครือข่าย ICT	อันดับการปกป้อง ลิขสิทธิ์ทางปัญญา	อันดับความพร้อม ในการให้ทุน สนับสนุนธุรกิจ ICT	อันดับการแข่งขัน ทางธุรกิจของ อินเทอร์เน็ตและ โทรศัพท์	อันดับกฎหมายที่ เกี่ยวข้องกับ ICT	อันดับกำลังการ ผลิตนวัตกรรม
Thailand	67	102	41	79	88	87
Malaysia	30	30	7	1	13	15
Singapore	2	2	6	1	2	18
Vietnam	84	64	78	69	86	86
Cambodia	63	99	43	65	98	71
Philippine	78	78	40	1	72	48
Lao	109	116	66	130	70	46
Indonesia	64	55	17	84	46	24
Brunei	45	39	24	134	49	67
China	62	53	16	110	52	30
Japan	16	11	39	1	33	6
South Korea	10	48	115	87	13	22
India	83	71	27	1	54	41
USA	7	25	3	1	15	5
ข้อมูลจาก The World Economic Forum						

นอกจากนี้ ประเทศไทยยังไม่มีการพัฒนากฎหมายให้มีผลบังคับใช้ได้อย่างครอบคลุมและบุคลากรตำราวด้านไอซีทีของประเทศไทยยังมีน้อย ทำให้การละเมิดลิขสิทธิ์ทางปัญญาในประเทศยังมีสูง เป็นผลให้อันดับการปกป้องลิขสิทธิ์ทางปัญญาของประเทศไทยอยู่ในอันดับเกือบรั้งท้ายที่อันดับ102 จากตารางข้างต้น ยังเห็นอีกด้วยว่าอันดับการผลิตนวัตกรรมของประเทศไทยอยู่ในอันดับที่87 ซึ่งค่อนข้างต่ำ เป็นผลมาจากประเทศไทยยังขาดบุคลากรด้านไอซีที และรัฐบาลยังไม่มีนโยบายสนับสนุนด้านไอซีทีมากพอที่จะทำให้เกิดแรงกระตุ้นในการคิดค้นนวัตกรรมใหม่ๆ ส่งผลให้ประชาชนไทยส่วนใหญ่อยู่ในฐานะผู้ใช้ (User) มากกว่าผู้คิดค้น

	อันดับผลของ ICT ต่อ การบริการขั้นพื้นฐาน ของชาติ	อันดับความสำเร็จของ รัฐบาลในการส่งเสริม ICT	อันดับการให้บริการ ออนไลน์ของรัฐบาล	อันดับวิสัยทัศน์ของ รัฐบาลในการ มองเห็นความสำคัญ ของ ICT	อันดับการใช้งาน อินเทอร์เน็ตระหว่าง ธุรกิจต่อผู้บริโภค	อันดับการใช้งาน อินเทอร์เน็ตระหว่าง ธุรกิจต่อธุรกิจ
Thailand	86	94	64	99	50	74
Malaysia	20	9	20	9	22	28
Singapore	3	4	1	3	29	14
Vietnam	53	36	88	60	38	32
Cambodia	87	52	131	85	107	82
Philippine	74	70	67	80	63	51
Lao	73	49	127	35	95	98
Indonesia	69	53	67	42	31	63
Brunei	30	21	44	17	75	59
China	45	37	59	24	41	66
Japan	32	45	9	28	6	7
South Korea	12	14	1	15	2	17
India	63	29	55	54	71	69
USA	29	28	1	39	3	25
ข้อมูลจาก The World Economic Forum						

จากการเปรียบเทียบกับประเทศอื่นๆ ในภูมิภาคเดียวกัน สมาชิกอาเซียนอย่างสิงคโปร์และมาเลเซีย ความพร้อมด้านเทคโนโลยีสารสนเทศโดยรวมค่อนข้างสูง โดยสิงคโปร์ก็ยังคงเป็นแนวหน้าในอันดับโลกและมี มาเลเซียเป็นอีกประเทศหนึ่งที่มีคะแนนเศรษฐกิจที่ดีในสามสิบอันดับแรก สำหรับประเทศไทยเหมือนกับ ประเทศสมาชิกส่วนมากในอาเซียน ถึงแม้ว่าจะมีช่องว่างตามหลังสิงคโปร์อย่างมากและห่างจากมาเลเซีย เล็กน้อยแต่ก็มีการปรับปรุงประสิทธิภาพในปีที่ผ่านมาจนได้อยู่ในแถวบนของการจัดอันดับโลก

สำหรับในประเทศไทย ได้วางโครงสร้างด้านไอซีที เป็นแผนภาพดังนี้

4

ทั้งนี้ประเทศไทยได้วางทิศทางการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในภาพรวม โดยจะให้ความสำคัญกับการพัฒนาทุนมนุษย์ อาทิเช่นการพัฒนาคนสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างยั่งยืน การสนับสนุนการรับรู้ข่าวสารของประชาชน การส่งเสริมประชาชนให้มีความรู้และทักษะในการใช้สารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ มีวิจารณญาณ มั่นคงปลอดภัย และรู้เท่าทัน รวมถึงพัฒนาบุคลากรด้าน ICT ให้มีความรู้ความสามารถและความเชี่ยวชาญในระดับมาตรฐานสากล โดยประเทศไทยได้วางแผนนำ ICT เข้าไปช่วยสนับสนุนการพัฒนาในภาคส่วนต่างๆ ได้แก่ ภาคการเกษตร การผลิต และอุตสาหกรรม รวมไปถึงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานให้มีความทันสมัยและเพียงพอ โดยภาครัฐจะต้องสร้างมาตรฐานความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศและการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลที่เอื้อต่อความเชื่อมั่น อีกทั้งยังต้องส่งเสริมการรวมกลุ่มความร่วมมือทั้งระหว่างภาครัฐและเอกชน ทั้งภายในประเทศและองค์การระหว่างประเทศ เพื่อเสริมศักยภาพและการสร้างนวัตกรรมทั้งในการผลิตสินค้าและบริการ การวิจัยและพัฒนา เพื่อให้ประชากรมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

ประเทศไทยได้วางทิศทางการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารโดยพิจารณาจากมิติด้านต่างๆ ดังนี้

ด้านการสื่อสาร

กรอบนโยบายเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของประเทศไทย ระยะ พ.ศ.2554–2563 ได้ระบุทิศทางอย่างชัดเจนว่าจะมุ่งเน้นการพัฒนาโครงข่ายโทรคมนาคมขั้นพื้นฐานให้ครอบคลุมทั่วประเทศ และสร้างโอกาสในการเข้าถึงบริการของประชาชนอย่างเท่าเทียมกัน เปรียบเสมือนการเข้าถึงสาธารณูปโภคพื้นฐานที่มีคุณภาพและความมั่นคงปลอดภัยเทียบเท่ากับมาตรฐานสากล โดยกำหนดเป้าหมายไว้ร้อยละ 80 ของประชากรทั่วประเทศจะสามารถเข้าถึงโครงข่ายโทรคมนาคมและอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงได้

อย่างไรก็ตามจากผลการสำรวจการมี การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารทั้งในครัวเรือนและในสถานประกอบการ ปี พ.ศ.2556 ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร พบว่าสัดส่วนของประชากรที่ใช้อินเทอร์เน็ตมีเพียงร้อยละ 28.97 และส่วนใหญ่กระจุกตัวอยู่ในเขตกรุงเทพมหานครและเมืองใหญ่นั้น นอกจากนี้ ประเทศไทยยังเป็นรองประเทศในอาเซียน 3 ประเทศ คือ สิงคโปร์ บรูไน และมาเลเซีย ในแง่ของภาวะเปรียบเทียบที่เกี่ยวกับการพัฒนาด้าน ICT พบว่ากฎหมายและระเบียบต่างๆยังกระจัดกระจายโดยเฉพาะกฎหมายและระเบียบที่จำเป็นในยุคเศรษฐกิจดิจิทัลไม่ว่าจะเป็นเรื่องการปกป้องข้อมูลส่วนบุคคล อาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์ความปลอดภัยทางคอมพิวเตอร์ และการปกป้องทรัพย์สินทางปัญญา โดยประเทศไทยมีกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับอาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์ (พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550) และในเรื่องของธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์ (พระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2544) แต่อย่างไรก็ดี ประเทศไทยยังไม่มีกฎหมายเฉพาะในเรื่องของการปกป้องข้อมูลส่วนบุคคล และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับทรัพย์สินทางปัญญาต้องการการแก้ไขให้ทันสมัยและเหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน

ด้านเศรษฐกิจ

เนื่องจากเศรษฐกิจโลกมีแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ประเทศไทยกำลังก้าวเข้าสู่การเป็นประชาคมอาเซียน ในขณะเดียวกัน ขั้วเศรษฐกิจหลักของโลกก็เริ่มมีปัญหาและลดบทบาทลง เช่น สหรัฐอเมริกา ยุโรป และญี่ปุ่น ผลจากการที่ประเทศไทยก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน จะทำให้เกิดการเคลื่อนย้ายของแรงงาน ธุรกิจ อุตสาหกรรม และการลงทุน ดังนั้นภาครัฐ เอกชน และประชาชน จะต้องเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันด้วยการพัฒนาเทคโนโลยีข้อมูลข่าวสารและความรู้เพื่อให้ทันต่อสถานการณ์รอบด้าน เพื่อช่วยให้ปรับตัวได้ในสังคมที่มีการผสมผสานกันระหว่างหลากหลายวัฒนธรรมภายในภูมิภาค การนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเข้ามา จะช่วยเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน โดยเฉพาะภาคส่วนการเกษตรและบริการอันเป็นจุดแข็งของประเทศ

นอกจากนี้ ปัจจุบันเครือข่ายสังคมออนไลน์ (Social Network) ได้เข้ามามีบทบาทกับเทคโนโลยี mobile ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในวิถีของการติดต่อสื่อสารกันระหว่างบุคคล ระหว่างธุรกิจและลูกค้า รวมไปถึงภาครัฐและประชาชน อย่างเช่น facebook ในประเทศไทยมีปริมาณการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ในการติดต่อสื่อสารกันเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว มีผู้ใช้ facebook กว่า 24 ล้านคน และกรุงเทพมหานครเป็นเมืองที่มีผู้ใช้ facebook มากที่สุดในโลก ภาคธุรกิจโดยเฉพาะในภาคบริการมีการนำเทคโนโลยีเครือข่ายสังคมออนไลน์เข้ามาใช้ในการให้บริการลูกค้า ประชาชนทั่วไปสามารถเปิดร้านค้าผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ ก่อให้เกิดรายได้ในการเลี้ยงชีพได้

แต่กระนั้น ประเทศไทยก็ยังมีปัญหาอยู่บ้าง เนื่องจากเศรษฐกิจในประเทศไทยพึ่งพาการส่งออกเป็นหลัก สำหรับการจัดอันดับในการแข่งขันด้านเศรษฐกิจจะดับโลกจากการจัดลำดับโดย Global Competitive Index (GCI) ของ World Economic Forum (WEF) ใน พ.ศ.2556-2557 ประเทศไทยถือเป็นประเทศที่ได้รับการจัดลำดับให้อยู่ในกลุ่ม Efficiency-driven Economy และจัดอันดับที่ 37 จาก 144 ประเทศ และเป็นอันดับที่ 4 ในอาเซียนรองจากสิงคโปร์ มาเลเซีย และบรูไน โดย WEF วิเคราะห์ว่า ความสามารถในการแข่งขันของประเทศยังคงมีความน่ากังวล โดยเฉพาะเรื่องความไม่มีเสถียรภาพทางการเมือง การแก้ปัญหาแบบเฉพาะหน้าปัญหา การคอร์รัปชัน ความกังวลเรื่องความปลอดภัย และความไม่แน่นอนในเรื่องของการปกป้องทรัพย์สิน นอกจากนี้ประเทศไทยยังคงมีปัญหาในเรื่องของบริการด้านสาธารณสุข และการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ด้านการเมือง

ปัจจุบันนี้ภาครัฐเริ่มมีการนำเครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเช่น Facebook มาใช้เป็นช่องทางในการรับฟังเสียงสะท้อนจากภาคประชาชนด้วยเช่นกัน นอกจากนี้ การพัฒนาระบบประมวลผลแบบก้อนเมฆ (Cloud Computing) ก็จะช่วยให้งานบริการสาธารณะยุคพื้นฐานของรัฐบาล ประสิทธิภาพ ไฟฟ้า ประปา และโทรศัพท์ ไม่จำเป็นต้องรับการระงับและการบริหารจัดการระบบข้อมูลและสารสนเทศให้ยุ่งยากอีกต่อไป นอกจากนี้ยังมีการจัดตั้งเว็บไซต์ต่างๆ ของกระทรวงหน่วยงานต่างๆ เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงบริการของรัฐได้สะดวกรวดเร็วขึ้น โดยมีการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลที่เอื้อต่อความเชื่อมั่นด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของประชาชน โดยเพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการประชาชนด้วยระบบ E-Service และสามารถเข้าถึงข้อมูลของรัฐได้ ผ่าน e-Government นอกจากนี้จะเป็นประโยชน์ต่อตนเองแล้ว ยังจะช่วยให้การทำงานของรัฐบาลมีความโปร่งใสตรวจสอบได้ นับเป็นการส่งเสริมให้ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาสสามารถใช้ ICT เพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น และยังเป็น

ช่องรายการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชน และเปิดให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารราชการแผ่นดิน นอกจากนี้ยังมีการนำ ICT ที่ทันสมัยมาใช้ในการควบคุมอาชญากรรมให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด มีการนำระบบ National Single Window มาใช้และเป็นความสำเร็จหนึ่งของการพัฒนาระบบสารสนเทศของประเทศไทย

จากผลการสำรวจสถานภาพการพัฒนารัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ.2555 โดยสำนักงานสถิติแห่งชาติพบว่าหน่วยงานภาครัฐในประเทศไทยตั้งแต่ระดับกรมขึ้นไปมีเว็บไซต์ทุกหน่วยงาน และร้อยละ 75 มีการนำ Social Media มาใช้ร้อยละ 67 มีระบบให้บริการผ่าน e-Service แต่มีเพียงร้อยละ 10 ที่สามารถให้บริการในระดับ personalized e-service นอกจากนี้มีเพียงร้อยละ 5.6 ของหน่วยงานภาครัฐเท่านั้นที่มีการจัดทำมาตรฐาน ISO 270019

อย่างไรก็ตามการให้บริการข้อมูลพื้นฐานในประเทศไทยมีการพัฒนาก้าวหน้ามากที่สุด หน่วยงานภาครัฐของไทยทุกกระทรวงมีบริการข้อมูลขึ้นพื้นฐานทางออนไลน์ผ่านเว็บไซต์ มีปฏิสัมพันธ์กับประชาชนมีระดับก้าวหน้าแต่ละกระทรวงอยู่ในช่วงร้อยละ 52-92 แต่การพัฒนาบริการออนไลน์ภาครัฐ ก้าวหน้าโดยเฉลี่ยเพียงร้อยละ 33 มีหน่วยงานภาครัฐเพียง 2 กระทรวงที่สามารถพัฒนาบริการธุรกรรมออนไลน์ได้ก้าวหน้าถึงร้อยละ 50 เท่านั้น และเรื่องสุดท้าย ระดับการเชื่อมโยงข้อมูลและธุรกรรมออนไลน์ข้ามหน่วยงาน ก้าวหน้าโดยเฉลี่ยเพียงร้อยละ 22 เท่านั้น ส่วนลำดับของประเทศไทยในการจัดลำดับ e-Government Rankings ขององค์การสหประชาชาตินั้น จากรายงานการจัดลำดับพบว่าใน ค.ศ.2012 ประเทศไทยได้อันดับที่ 92 จะเห็นได้ว่าการจัดอันดับของประเทศไทยตั้งแต่ ค.ศ.2005-2012 นั้นมีแนวโน้มที่จะตกอันดับลงเรื่อยๆ

ด้านสุขภาพ

ทุกวันนี้ประเทศไทยมีปัญหาเชิงโครงสร้างหลายอย่าง ได้แก่ ด้านรายได้ด้านสิทธิ ด้านโอกาส ด้านอำนาจ และด้านศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ที่ผ่านมา ทิศทางการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศ การสื่อสารและโทรคมนาคมของประเทศไทยต่างก็ให้ความสำคัญกับการแก้ปัญหาความเหลื่อมล้ำ มีความพยายามใช้ ICT เพื่อสร้างความเป็นธรรมในสังคมและลดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจและสังคมเช่น ในด้านสาธารณสุข มีการจัดทำฐานข้อมูลบันทึกสุขภาพ และ/หรือ ระบบทะเบียนผู้ป่วยอิเล็กทรอนิกส์ของแพทย์ภาครัฐและภาคเอกชนรวมทั้งภาคอื่นๆ เพื่อแก้ปัญหาด้านสุขภาพทุกกลุ่ม โดยเฉพาะสังคมผู้สูงอายุ และใช้ ICT ในการพัฒนาและกระจายข้อมูลข่าวสารเพื่อพัฒนาระบบฐานข้อมูลสุขภาพของประเทศ โดย ICT จะมีบทบาทสำคัญในการเป็นเครื่องมือพัฒนาวิทยาการทางการแพทย์และการสาธารณสุขสำหรับผู้สูงวัย ทำให้ในอนาคต การรักษาผู้ป่วยในประเทศไทยจะเข้าถึงมากขึ้นและยุ่งยากน้อยลง

ด้านการศึกษา

การพัฒนาประเทศในระยะแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559) ประเทศไทยจะต้องเผชิญกับกระแสการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญทั้งภายนอกและภายในประเทศที่ปรับเปลี่ยนเร็วและซับซ้อนมากยิ่งขึ้นเป็นทั้งโอกาสและความเสี่ยงต่อการพัฒนาประเทศจึงต้องมีการใช้ ICT เป็นเครื่องมือที่สำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ด้วย

ทั้งนี้ ในแผนการบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2554 ได้วางแผนให้นำเอา ICT มาช่วยในการขับเคลื่อนนโยบายด้านการศึกษา อาทิ การมีศูนย์บริการเครือข่ายอินเทอร์เน็ตสาธารณะที่ได้มาตรฐานครอบคลุมพื้นที่ทั่วประเทศ และในแผนยุทธศาสตร์ประเทศไทยเพื่อเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ได้มีวิสัยทัศน์ที่จะพัฒนาให้ประเทศไทยมีขีดความสามารถในการแข่งขัน โดยได้วางแผนให้มีการใช้ ICT เพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ได้แก่ การปฏิรูปการศึกษา ที่มุ่งเน้นครู หลักสูตรเทคโนโลยีการดูแลเด็กก่อนวัยเรียน และการใช้ ICT ในระบบการศึกษา เช่น แท็บเล็ต และอินเทอร์เน็ตไร้สาย เป็นต้น

นอกจากนี้กรอบนโยบายเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารระยะ พ.ศ.2554-2563 ของประเทศไทยได้กล่าวถึงเรื่องทุนมนุษย์ที่จะต้องพัฒนาทุนมนุษย์ที่มีความสามารถในการสร้างสรรค์และการใช้สารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ มีวิจรรย์ญาณและรู้เท่าทัน รวมถึงพัฒนาบุคลากร ICT ที่มีความรู้ความสามารถและความเชี่ยวชาญระดับมาตรฐานสากล

อย่างไรก็ตามที่ผ่านมาพบว่า ประเทศไทยประสบปัญหาคุณภาพการศึกษาอย่างรุนแรงจนกลายเป็นปัญหาที่ทำลายของประเทศ คุณภาพการศึกษาไทยตกต่ำ ต้องได้รับการพัฒนาอย่างเร่งด่วน และอาจพัฒนาด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ปฏิรูปการเรียนรู้เพื่อยกระดับองค์ความรู้และคุณภาพการศึกษาของประชาชนคนไทย สำหรับในด้านอุตสาหกรรมจำเป็นต้องเพิ่มกำลังคนด้าน ICT , ยกระดับมาตรฐานความรู้ความสามารถของบุคลากรด้าน ICT , และการเพิ่มความสามารถในการเข้าถึง ICT อย่างไรก็ตาม ในปี 2555 ผู้ที่จบการศึกษาด้าน ICT มีเพียงร้อยละ 1.15 ของผู้ที่จบการศึกษาเท่านั้น เทคโนโลยีสารสนเทศสามารถที่จะมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาทุนมนุษย์ พัฒนาคุณภาพของการศึกษา และนำมาประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนเพื่อเพิ่มศักยภาพในห้องเรียนได้

ด้านสังคม

ปัจจุบันนี้เทคโนโลยีพกพา (Mobile) อย่างเช่นสมาร์ทโฟน และแท็บเล็ตก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงการดำเนินชีวิตของประชาชนอย่างมากที่สุดเทคโนโลยีหนึ่งตั้งแต่การปฏิวัติอุตสาหกรรม ข้อมูลจาก ITU (International Telecom Union) ระบุว่าทั่วโลกมีผู้ใช้โทรศัพท์พกพาอยู่กว่า 6,800 ล้านคน หรือราวร้อยละ 96 ของประชากรทั้งโลก เทคโนโลยีนี้ทำให้สามารถเชื่อมต่อการสื่อสารได้ตลอดเวลาและสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้ทุกที่ทุกเวลาด้วยอุปกรณ์พกพาที่มีอยู่

อย่างไรก็ตามการเข้าถึง Internet ของคนไทยยังมีไม่มากนัก เนื่องจากค่าใช้จ่ายค่อนข้างสูง เมื่อเทียบกับประเทศอื่นในภูมิภาคใกล้เคียง หากสามารถทำให้ประชาชนเข้าถึงข้อมูลได้อย่างทั่วถึงและเท่าเทียม ก็จะช่วยยกระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาด้าน ICT ของประเทศได้มากขึ้น

ทั้งนี้ประเทศไทยในช่วง 5-10 ปีข้างหน้า ประเทศไทยอาจจะต้องเผชิญกับ ความเหลื่อมล้ำของรายได้ , การเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ , การสร้างพลังให้กับปัจเจกบุคคล ซึ่งเป็นปัญหาที่สำคัญที่สุดประการหนึ่งที่ทั่วโลกประสบอยู่ ICT จะมีส่วนช่วยให้ชุมชนและท้องถิ่นสามารถเข้าถึงข้อมูลและข่าวสารและมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ทางโลกออนไลน์ และช่วยให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนาสังคมและประเทศมากขึ้น โดยมีการสร้างระบบ e-Learning พัฒนาชุมชนท้องถิ่นด้วย ICT และการสร้างความเสมอภาคในการเข้าถึงสารสนเทศได้อย่างทั่วถึง เช่น โครงการ one tablet per child เป็นต้น

ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ปัจจุบันนี้ความมั่นคงทางอาหารและพลังงานของโลกมีแนวโน้มจะเป็นปัญหาสำคัญจำนวนประชากรในโลกที่มากขึ้นได้สร้างปัญหาให้กับระบบนิเวศของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของโลกให้เสื่อมโทรมลง ส่งผลกระทบต่อความแปรปรวนของสภาพภูมิอากาศ และทำให้เกิดภัยธรรมชาติบ่อยครั้งและมีความรุนแรงมากขึ้นรวมทั้งการเกิดการระบาดของแพร่เชื้อโรคใหม่ๆ ที่ควบคุมได้ยากขึ้นแบบไม่มีที่สิ้นสุด นอกจากนี้ การกีดกันทางการค้าที่เชื่อมโยงกับประเด็นด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมก็จะทวีความรุนแรงมากขึ้น ประเทศไทยจึงต้องยกระดับมาตรฐานการจัดการสิ่งแวดล้อมให้เป็นระบบดีขึ้นกว่าเดิม

ในด้านนี้ ICT จะเข้ามามีบทบาทในการบริหารจัดการการพัฒนาอย่างยั่งยืนเช่น การใช้ระบบ ICT เพื่อลดการใช้พลังงานลดการเดินทาง ใช้พยากรณ์และแจ้งเตือนสาธารณภัย การลดการใช้ Printer และกระดาษ เปลี่ยนมาใช้เทคโนโลยี Cloud Computing แทน รวมถึงการใช้ ICT การป้องกันและบรรเทาภัยพิบัติธรรมชาติ โดยให้ ICT เป็นเครื่องมือเตรียมความพร้อมรองรับภัยพิบัติทางธรรมชาติ เป็นต้น

สำหรับในเรื่องมลภาวะ กรมควบคุมมลพิษได้ทำการศึกษาพบว่าประเทศไทยผลิตขยะอิเล็กทรอนิกส์ ประมาณ 300,000 ตันใน พ.ศ.2550 และคาดว่าจะมีปริมาณ 400,000 ตันในปี 2560 ทั้งนี้โดยภาคส่วนต่างๆ ที่เกี่ยวข้องได้ให้ความสนใจทั้งในเรื่อง Green ICT และ ICT for Green แต่ยังไม่มีการกำหนดเป็นนโยบายสำคัญของประเทศ อย่างไรก็ตามการนำ ICT มาช่วยในการปรับปรุงสิ่งแวดล้อมนั้น หลายๆหน่วยงานทั้งในภาครัฐและภาคเอกชนมีการตื่นตัวในเรื่องนี้ไม่ว่าจะเป็นการมุ่งสู่การเป็น paperless office หรือการประชุมสื่อสารทางไกลแบบ VDO Conference เพื่อช่วยลดการใช้พลังงานและเวลาในการเดินทาง

ด้านอุตสาหกรรมและนวัตกรรม

ใน พ.ศ.2554 ตลาด ICT ในประเทศไทยมีมูลค่าประมาณ 531,853 ล้านบาทโดยส่วนใหญ่ร้อยละ 76.9 เป็นมูลค่าตลาดการสื่อสาร รองลงมาได้แก่ ตลาดคอมพิวเตอร์ฮาร์ดแวร์ และตลาดซอฟต์แวร์และการบริการซอฟต์แวร์ และคาดว่าตลาด ICT จะมีการเติบโตไปในทิศทางที่ดีขึ้นเนื่องจากแนวโน้มการใช้งานอินเทอร์เน็ตบรอดแบนด์ ทั้งแบบใช้สายและแบบไร้สายขยายตัวมากขึ้นสำหรับตลาดดิจิทัลคอนเทนต์ของประเทศไทย ที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมแอนิเมชัน เกม และอีเลิร์นนิ่ง พ.ศ.2554 มีมูลค่ารวมประมาณ 16,467 ล้านบาท โดยเป็นตลาดเกมประมาณ 8,806 ล้านบาท ตลาดแอนิเมชัน 5,623 ล้านบาท และตลาดอีเลิร์นนิ่ง 2,038 ล้านบาท

จากรายงานการจัดอันดับความได้เปรียบทางการแข่งขันในภาคอุตสาหกรรม IT จำนวน 66 ประเทศทั่วโลก ของ Economist Intelligence Unit ค.ศ.2011 พบว่าประเทศไทยอยู่ในลำดับที่ 50 ตกลงมาจากค.ศ.2009 อยู่ 1 อันดับ โดยประเทศไทยได้คะแนนต่ำในด้านสภาพแวดล้อมทางด้านวิจัยและพัฒนา และโครงสร้างพื้นฐานด้าน IT ประเทศไทยยังขาดแคลนบุคลากรที่มีคุณภาพทุกแขนง หลักสูตรของสถาบันการศึกษาไม่สอดคล้องกับความต้องการของภาคอุตสาหกรรม พนักงานรุ่นใหม่ นิยมเปลี่ยนงานบ่อย ผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดเล็กประสบปัญหาการเข้าถึงแหล่งทุน การขาดการสนับสนุนด้านการวิจัยและพัฒนาอย่างจริงจัง

ทิศทางการพัฒนาของประเทศไทยในด้านนี้จึงมุ่งเน้นที่การพัฒนาบุคลากรและวิชาชีพด้านไอซีทีให้มากยิ่งขึ้น

ด้านความมั่นคงปลอดภัยของโลกไซเบอร์

ทุกประเทศในระดับนานาชาติต่างเห็นได้ว่า ปัญหาความมั่นคงปลอดภัยในระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในปัจจุบันนี้มีแนวโน้มมากขึ้น มีการจารกรรมทางอุตสาหกรรม การก่อการร้ายต่อรัฐ การสอดแนมเพื่อล้วงความลับของชาติ การโจมตีเครือข่ายของสถาบันทางการเงิน และการโจมตีระบบสารสนเทศและการสื่อสารของธุรกิจ

รัฐบาลและหน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชนในประเทศไทย ได้ให้ความสำคัญต่อความมั่นคงปลอดภัยทางเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารโดยการจัดตั้งองค์กร ธุรกรรม และรูปแบบที่คล้ายกันระดับชาติที่มีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรง อาทิเช่น คณะกรรมการความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์แห่งชาติ สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ สำนักงานรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ ศูนย์ประสานการรักษาความมั่นคงปลอดภัยระบบคอมพิวเตอร์ประเทศไทย (ThaiCERT) และเครือข่ายความร่วมมือด้านความปลอดภัยในระบบคลาวด์คอมพิวเตอร์ตั้ง (Cloud Security Alliance Thailand Chapter) เป็นต้น ตลอดจนมีการประกาศใช้กฎหมายต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ.2550 พระราชบัญญัติสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ.2550

อย่างไรก็ตามภาพรวมสถานการณ์การพัฒนาความมั่นคงปลอดภัยทางเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของประเทศไทยยังขาดการประสานงานกันระหว่างหน่วยงานต่างๆ จะต้องมีการปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องอย่างจริงจังต่อไป

ประเทศไทย

การกำหนดแผนแม่บทด้านไอซีทีในประเทศไทย

เพื่อพัฒนาและวางนโยบายด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารให้แก่ประเทศไทย เพื่อนำประเทศไทยให้เดินทางไปสู่การแข่งขันในโลก กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารได้ร่วมกับสถาบันวิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ โดยได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีในคราวประชุมเมื่อวันที่ 22 มีนาคม 2554 ได้จัดทำแผนแม่บท ICT ของประเทศไทย เพื่อกำหนดทิศทางการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) ของประเทศไทยในระยะ 10 ปี โดยเป้าหมายที่กำหนดไว้ในปี พ.ศ. 2563 มีวัตถุประสงค์สำคัญเพื่อให้ ประเทศไทยมีการพัฒนาอย่างฉลาด การดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมจะอยู่บนพื้นฐานของความรู้และปัญญา โดยให้โอกาสแก่ประชาชนทุกคนมีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนาอย่างเสมอภาค นำไปสู่การเติบโตอย่างสมดุลและยั่งยืน (Smart Thailand 2020)

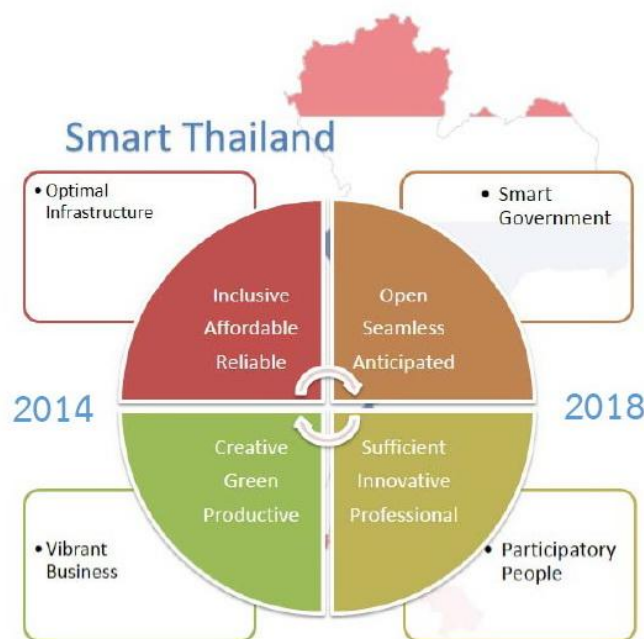
หลังจากที่แผนแม่บท ICT (ฉบับที่ 2) ของประเทศไทย พ.ศ.2552-2556 สิ้นสุดในปี พ.ศ. 2556 กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารจึงร่วมมือกับสถาบันวิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ดำเนินการจัดทำแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ฉบับที่ 3) ของประเทศไทย พ.ศ.2557-2561 ขึ้นมา แผนดังกล่าวมีกรอบระยะเวลา 5 ปี โดยจะมีการปรับแผนแม่บท ICT ฉบับที่ 3 นี้ทุก 3 ปี หรือตามความเหมาะสมของสถานการณ์

แผนแม่บท ICT ฉบับที่ 3 มีเป้าหมายในการเตรียมความพร้อมของประเทศไทยสู่ยุคเศรษฐกิจดิจิทัล (Digital Economy) อย่างยั่งยืน ท้าทาย และเท่าเทียม ด้วยความมั่นคงปลอดภัย โดยให้ความสำคัญกับการนำ ICT มาใช้พัฒนาประเทศด้วยยุทธศาสตร์หลัก 4 ด้าน ได้แก่ ด้านทุนมนุษย์ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ICT ด้านรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ และด้านธุรกิจและอุตสาหกรรม โดยดำเนินการต่อเนื่องจากแผนแม่บท ICT ฉบับที่ 2 ในประเด็นของการพัฒนาเพื่อยกระดับสู่ธรรมาภิบาลที่ดีในบริบทของการยกระดับบริการอิเล็กทรอนิกส์ (e-Governance) และบริบทของการยกระดับธรรมาภิบาลให้กับทรัพยากรด้าน ICT (ICT Governance)

ในการจัดทำแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ฉบับที่ 3) ของประเทศไทย พ.ศ.2557-2561 ประกอบด้วย กระบวนการเชิงตรรกะในการจัดทำ และกระบวนการดำเนินงาน ดังต่อไปนี้

- ✓ กำหนดทิศทางการพัฒนาประเทศไทยมุ่งสู่ Smart Thailand ใน พ.ศ.2563 โดยมียุทธศาสตร์ด้าน ICT ในการพัฒนาใน 7 เรื่องสำคัญ ได้แก่ โครงสร้างพื้นฐาน อุตสาหกรรม เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม รัฐบาล และทุนมนุษย์
- ✓ ต่อยอดจากแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ฉบับที่ 2) ของประเทศไทย พ.ศ.2552-2556 2 ในประเด็นของการพัฒนาเพื่อยกระดับสู่ธรรมาภิบาลที่ดี
- ✓ เป็นแผนที่เข้าใจง่ายและนำไปปฏิบัติได้เพื่อให้ ภาคส่วนต่างๆ สามารถนำแผนไปปฏิบัติได้

- ✓ ยกระดับสู่การบูรณาการสมบูรณ์แบบ เพื่อการพัฒนาแบบยั่งยืนและสามารถตอบโจทย์ในเรื่องธรรมาภิบาลที่ดี (Good Governance) ซึ่งเป็นการแสดงวุฒิภาวะการพัฒนาในระดับสูงสุด ดังตัวอย่างรูปแบบ e-Government Maturity Level ซึ่งในระดับสูงสุดที่กำหนดไว้โดยองค์การสหประชาชาติ คือ ระดับการบูรณาการ
- ✓ ยกระดับสู่สังคม ชุมชน ท้องถิ่นเข้มแข็ง ปลอดภัย เศรษฐกิจเติบโตยั่งยืน ให้ชุมชนและท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการพัฒนา
- ✓ ยกระดับสู่ความพร้อมเข้าสู่ประชาคม ASEAN การเข้าสู่ประชาคม ASEAN เป็นการเข้าสู่โลก ICT ที่หลากหลายวิธีคิด วิธีปฏิบัติ มาตรฐาน และความหลากหลายทางเทคนิค รวมทั้ง ในด้านข้อมูลและเนื้อหาสาระด้วย ดังนั้น การสร้างความพร้อม จึงเป็นเรื่องสำคัญ
- ✓ ยกระดับการพัฒนา ICT ในภาพรวมของประเทศตามดัชนีวัดสำคัญในเวทีโลก ได้แก่ของNetwork Readiness Index (NRI), UN e-Government Ranking และWaseda e-Government Ranking โดยเปรียบเทียบกับอันดับของประเทศไทยกับประเทศเป้าหมายที่ทำการเทียบเคียง(Benchmarking) จำนวน10 ประเทศ ได้แก่ สิงคโปร์ มาเลเซีย เกาหลี ญี่ปุ่น จีน อินเดีย สหรัฐอเมริกา สหราชอาณาจักรสวีเดน และออสเตรเลีย

วิสัยทัศน์

ทั้งนี้ แผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ฉบับที่ 3) ของประเทศไทย ระยะเวลา พ.ศ.2557-2561 โดยมีวิสัยทัศน์คือ

“พัฒนาสังคมอุดมปัญญาด้วย ICT เพื่อก้าวสู่สังคมดิจิทัลอย่างยั่งยืน โดยทั่วถึง เท่าเทียม และมั่นคง ปลอดภัย ในทุกชุมชนและท้องถิ่น” (Shape-up Smart Thailand toward Digital Society)

วิสัยทัศน์ดังกล่าวหมายถึงภาครัฐและภาคเอกชนบูรณาการการขับเคลื่อนการพัฒนาบริการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารอย่างฉลาด (Smart) เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารและบริการได้อย่างเท่าเทียมกัน เพื่อดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพอย่างพอเพียง ส่งเสริมให้ธุรกิจสดใส (Vibrant) เติบโตอย่างยั่งยืนด้วยโครงสร้างพื้นฐานสารสนเทศที่คุ้มค่า (Optimal) ยกระดับมาตรฐานการพัฒนาทักษะทางสายอาชีพ ICT ให้ทัดเทียมระดับความร่วมมือภูมิภาค สร้างโอกาสให้เยาวชน คนรุ่นใหม่ รวมไปถึงชุมชนและท้องถิ่นมีส่วนร่วม (Participatory) พร้อมเข้าสู่ประชาคมเพื่อความมั่นคงและมั่นคงของภูมิภาค มุ่งสู่สังคมดิจิทัล (Digital Society) ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

ยุทธศาสตร์

- ✓ การพัฒนาทุนมนุษย์ให้เป็นการสำคัญในการพัฒนา ICT ของประเทศ และมีความพร้อมในการมีส่วนร่วมในการพัฒนา (Participatory People)
- ✓ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่คุ้มค่าและพอเพียง (Optimal Infrastructure)
- ✓ การพัฒนาระบบบริการของภาครัฐอย่างฉลาด (Smart Government)
- ✓ การพัฒนาภาคธุรกิจและอุตสาหกรรม ICT ให้เติบโตสดใส (Vibrant Business)

เป้าหมายหลัก

- ✓ เยาวชน ประชาชน ชุมชน และท้องถิ่น มีทักษะในการประยุกต์ใช้ ICT ในการศึกษาเรียนรู้เพื่อกำหนดชีวิตและการประกอบอาชีพอย่างพอเพียงด้วยแนวคิดเชิงนวัตกรรมในระดับประเทศและระดับสากล
- ✓ มีโครงสร้างพื้นฐาน ICT ความเร็วสูงที่กระจายอย่างทั่วถึงและคุ้มค่าต่อการลงทุน ประชาชนสามารถเข้าถึงได้อย่างเท่าเทียมกันเหมือนการเข้าถึงบริการสาธารณสุขขั้นพื้นฐานทั่วไปในราคาที่เหมาะสมและเป็นธรรม
- ✓ บริการอิเล็กทรอนิกส์ของรัฐไร้ตะเข็บรอยต่อและเป็นที่พึงพอใจของผู้ใช้บริการทุกภาคส่วน
- ✓ เพิ่มบทบาทและความสำคัญของการใช้ ICT ในการเสริมสร้างประสิทธิภาพและพัฒนาศักยภาพที่เกี่ยวข้องกับ ICT ให้กับธุรกิจ อุตสาหกรรม และบริการ ต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศอย่างสร้างสรรค์และเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
- ✓ ยกระดับความพร้อมด้าน ICT โดยรวมของประเทศไทยในการประเมินวัฏระดับระหว่างประเทศ

ตัวชี้วัด

- ✓ ระดับการเข้าถึงและใช้ประโยชน์จาก ICT ของประชาชนในการดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องร้อยละ 95 ของประชากรทั่วประเทศสามารถเข้าถึงโครงข่ายโทรคมนาคมและอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงภายใน พ.ศ.2561 (ค.ศ. 2018)
- ✓ สัดส่วนมูลค่าเพิ่มของอุตสาหกรรม ICT (รวมอุตสาหกรรมดิจิทัลคอนเทนต์) ต่อ GDP ไม่น้อยกว่าร้อยละ 18

- ✓ ระดับความพร้อมด้าน ICT ใน Networked Readiness Index อยู่ในกลุ่มประเทศที่มีการพัฒนาสูงที่สุดร้อยละ 25
- ✓ มีตำแหน่งงานที่เกี่ยวข้องกับ ICT เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง
- ✓ จำนวน e-Service ที่ภาครัฐจัดทำขึ้นและมีการเข้ามาใช้งานของภาคประชาชน ภาครัฐ และภาคเอกชนเพิ่มขึ้น

การบริหารติดตามและประเมินผล

- ✓ สร้างความตระหนัก ให้กับภาครัฐ ภาคธุรกิจ และภาคส่วนอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องในการนำไปปฏิบัติ (Awareness Building)
- ✓ ทำการทบทวน ศึกษา และปรับปรุง ดัชนีชี้วัด ทั้งในภาพรวม และในแต่ละประเด็นยุทธศาสตร์เพื่อให้สามารถนำไปปฏิบัติได้ในแง่ของผลสัมฤทธิ์
- ✓ อบรม สัมมนา เพื่อให้ความรู้ ในรายละเอียดของยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ มาตรการ และโครงการที่เกี่ยวข้องให้กับหน่วยงานเจ้าภาพ ถึงความสำคัญ รายละเอียดที่ต้องดำเนินการในเรื่องที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ มาตรฐาน แนวทาง และวิธีการในการดำเนินงานรวมทั้ง ดัชนีชี้วัดที่เกี่ยวข้อง
- ✓ กำหนดโครงการและลำดับความสำคัญของโครงการ รวมทั้ง จัดทำแผนปฏิบัติการสำหรับโครงการที่จะส่งผลสัมฤทธิ์ของการนำแผนแม่บท ไปปฏิบัติ
- ✓ ให้คำแนะนำปรึกษาในเรื่องการจัดสรรทรัพยากรและงบประมาณในการดำเนินการของหน่วยงานเจ้าภาพ รวมทั้งเรื่องการบริหารความเสี่ยงของโครงการ
- ✓ ติดตามและประเมินผลการนำแผนแม่บทไปปฏิบัติในรายปี ในระยะครึ่งทาง และเมื่อสิ้นสุดแผน รวมทั้งรูปแบบที่เหมาะสมกับรอบระยะเวลาของการติดตามและประเมินผลตามมาตรฐานสากล

แผนที่นำทางการทำงาน

แผนที่นำทาง หรือ Roadmap ในระดับยุทธศาสตร์หลักในการขับเคลื่อนแผนแม่บท ICT(ฉบับที่ 3) มีวัตถุประสงค์เพื่อการจัดลำดับความสำคัญของกลยุทธ์ มาตรการ โครงการ และกิจกรรมที่กำหนดไว้ในแต่ละยุทธศาสตร์หลักจำนวน 4 ยุทธศาสตร์ของแผนแม่บทฯ ในรูปแบบของตัวอย่างฉากทัศน์(Scenarios) และโครงการเร่งด่วนเป็นรายยุทธศาสตร์ ตามหลักการและเหตุผล ได้แก่

- ✓ ปีที่ 1-2 พ.ศ.2557-2558: การวางรากฐาน ICT สู่ความฉลาด (Smart Foundation) เป็นการวางรากฐานด้าน ICT ให้มีความฉลาดและมีความแข็งแกร่ง ในการก้าวไปสู่เศรษฐกิจดิจิทัล โดยพัฒนาลงสู่ระดับชุมชนและท้องถิ่น พร้อมทั้งการเตรียมความพร้อมในการเข้าร่วมกลุ่มความร่วมมือทางเศรษฐกิจในอาเซียน (ASEAN Economic Cooperation: AEC) ในปี 2558 โดยมีเป้าหมายคือให้ประชาชนได้รับการยกระดับให้รู้เท่าทัน ICT ให้ชุมชนและท้องถิ่นได้รับการยกระดับด้าน

อิเล็กทรอนิกส์ ให้บริการอิเล็กทรอนิกส์เข้าถึงประชาชน และความร่วมมือระหว่างรัฐและเอกชนได้รับการยกระดับ

- ✓ **ปีที่ 3 พ.ศ.2559: การร่วมดำเนินธุรกรรมในกลุ่ม AEC อย่างฉลาด (Smart AECCollaboration)** เป็นการต่อยอดการพัฒนาด้าน ICT ให้มีความฉลาดและแข็งแกร่งยิ่งขึ้นอย่างต่อเนื่องไปสู่ SmartThailand ในการพัฒนาเพื่อเข้าสู่เศรษฐกิจดิจิทัล ภายใต้แนวทางการพัฒนาในระดับชุมชนและท้องถิ่น โดยมีเป้าหมายคือให้เกิดการเชื่อมโยงประชาชนและชุมชนไปสู่กลุ่มภูมิภาค เป็นการสร้างความพร้อมในการเข้าสู่ AEC ทำให้เกิดการพัฒนาคือความร่วมมือในบริการอิเล็กทรอนิกส์มุ่งสู่ระดับ AEC และเกิดการขยายความร่วมมือในการพัฒนาธุรกรรมด้าน e-Business กับพันธมิตรในระดับ AEC (Joined-up e-Business Transaction to AEC)
- ✓ **ปีที่ 4 พ.ศ.2560 การพัฒนาสู่ชุมชนฉลาด (Smart Community)** การพัฒนาสู่ชุมชนฉลาด เป็นการพัฒนาต่อเนื่องด้าน ICT เพื่อให้มีความเชื่อมโยงระบบบริการข้อมูลข่าวสารและบริการธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์ไปสู่ระดับชุมชนและท้องถิ่น โดยมีเป้าหมายคือเป็นการสร้างเครือข่ายร่วมมือกันระหว่างชุมชนในภูมิภาคภายในและสากล เกิดการเชื่อมโยงโครงข่ายลงสู่ชุมชนระดับภูมิภาคทั้งภายในและภายนอก เกิดการเชื่อมโยงชุมชนบริการอิเล็กทรอนิกส์ในระดับในภูมิภาค และเกิดการเชื่อมโยงชุมชน e-Business โดยทั่วถึง
- ✓ **ปีที่ 5 พ.ศ.2561 การก้าวสู่บริการอิเล็กทรอนิกส์อย่างฉลาดในระดับภูมิภาคสากล (Smart Global Services)** เป็นการขยายผลการพัฒนาต่อเนื่องด้าน ICT เพื่อให้มีความเชื่อมโยงกับระบบบริการข้อมูลข่าวสารและบริการธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์ไปสู่ระดับชุมชนและท้องถิ่นและให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของชุมชนและท้องถิ่น พร้อมด้วยความต้องการเป็นหุ้นส่วนในการพัฒนา รวมทั้งการเชื่อมโยงไปสู่บริการอิเล็กทรอนิกส์อย่างฉลาดในระดับภูมิภาคสากล(Smart GlobalServices) โดยมีเป้าหมายคือให้ประชาชนสามารถดำรงชีวิตและประกอบอาชีพได้อย่างคล่องตัวในระดับสากล (Mobilized People) , เชื่อมโยงโครงข่ายสำหรับระบบบริการข้อมูลข่าวสารและบริการธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์ไปสู่ระดับชุมชนและท้องถิ่น ไปสู่ระดับสากล , เกิดการพัฒนาบริการอิเล็กทรอนิกส์เชื่อมโยงถึงกันอย่างไร้ขอบเขต ในระดับสากล และมีการเชื่อมโยง e-Business สู่ระดับสากล (Global e-Business)
- ✓ **ปีที่ 6-7 พ.ศ.2562-2563 การก้าวสู่สังคมอุดมปัญญา (Smart Thailand)** การก้าวสู่สังคมอุดมปัญญาหรือ Smart Thailand ให้มีความเชื่อมโยงกับระบบบริการข้อมูลข่าวสารและบริการธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์ ไปสู่ระดับชุมชนและท้องถิ่น มีการเชื่อมโยงไปสู่ภูมิภาคสากลโดยสมบูรณ์แบบเพื่อให้ประชาชนสามารถดำรงชีวิตและประกอบอาชีพทางอินเทอร์เน็ตได้ตลอดเวลาทุกหนแห่งทั่วโลก (Ubiquitous) โดยมีเป้าหมายคือให้ประชาชนพร้อมที่จะมีส่วนร่วมในการพัฒนาด้าน ICT ของประเทศ (ParticipatoryPeople) สามารถดำรงชีวิตและประกอบอาชีพทางโลกไซเบอร์ได้ตลอดเวลาทุกหนแห่งทั่วโลก (Ubiquitous) เกิดการพัฒนาไปสู่โครงสร้างพื้นฐานที่มีความคุ้มค่า เกิดการพัฒนารัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ที่ฉลาด (Smart Government) ลงสู่ระดับชุมชนและท้องถิ่น และเกิดการพัฒนาก้าวสู่ยุคธุรกิจสดใส (Vibrant Business) ให้ประชาชนสามารถดำรงชีวิตและประกอบอาชีพทางโลกไซเบอร์ได้ตลอดเวลาทุกหนแห่งทั่วโลก (Ubiquitous) ในโลกธุรกิจที่สดใส (Vibrant Business) ด้วย ICT

บรรณานุกรม

สถาบันวิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. 2557. "ร่างแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารฉบับที่ 3 ของประเทศไทย 2557-2561" กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร.

ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ 2552. "แผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ฉบับที่ 2) ของประเทศไทย พ.ศ. 2552-2556" กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2551. "วิสัยทัศน์ประเทศไทย สู่ปี 2570". บริษัท สหมิตรพรินต์ติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด กรุงเทพฯ.

พิเชฐ ดุรงคเวโรจน์ และคณะ. 2544. "กรอบนโยบายเทคโนโลยีสารสนเทศระยะพ.ศ. 2544-2553 (IT2010)". ศูนย์นวัตกรรมนโยบาย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี.

Thailand Development Research Institute, "ผลการสำรวจตลาดซอฟต์แวร์ประจำปี 2555/2556 และคาดการณ์ปี 2557" , <http://tdri.or.th/seminars/software-market-55-56/>

Beñat Bilbao-Osorio, Soumitra Dutta, Bruno Lanvin. 2014. "The Global Information Technology Report 2014 Rewards and Risks of Big Data" .the World Economic Forum ; Switzerland